

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y GIG mewn 10 Mlynedd a Mwy

Amcanestyniadau Poblogaeth	Cyflyrau Hirdymor	Ffactorau Risg	Cyflenwi: Staff y GIG, gwelyau, gofal cymdeithasol	Ystyriaethau Economaidd	Technoleg Newydd, Genomeg a Deallusrwydd Artiffisial (AI)
Poblogaeth yn heneiddio: 1 o bob 5 yn 70+ oed erbyn 2038	Poblogaeth yn heneiddio, felly cyfran uwch yn byw gyda chyflyrau hirdymor	21% o bobl Cymru yn byw mewn tldi incwm cymharol	Mae disgwyl gostyngiad yn yr amser a dreulir yn yr ysbyty	GIG Cymru o dan bwysau sylweddol oherwydd anghenion cynyddol cleifion a chyfyngiadau capasiti	Mae'n debygol y gall rhai cyflyrau hirdymor gael eu hunanreoli'n fwy drwy uwch-dechnoleg
Disgwyliad oes yn DU yn tyfu'n arafach nag mewn gwledydd tebyg	Bydd nifer y bobl sy'n byw gyda 4+ o gyflyrau hirdymor yn dyblu bron erbyn 2035	Mae'r argyfwng costau byw yn debygol o ddwysáu'r anghydraddoldebau iechyd sy'n bodoli	Cynnydd sylweddol yn anghenion staffio'r GIG*	Bwlch ariannu yng Nghymru – gwariant fesul person yr un fath â Lloegr ond yn llai na'r UE-14 **	Mae'n debygol y bydd defnyddio mwy o dechnoleg ddigidol yn gwella gwyladiwriaeth iechyd
Gwahaniaeth amlwg rhwng y grwpiau lleiaf a mwyaf difreintiedig o ran disgwyliad oes	Erbyn 2035 bydd gan fwyafrif y bobl sydd â 4 cyflwr hirdymor afiechyd meddwl	Mae disgwyl i gyfraddau gordewdra godi tan 2031-37	Gallai'r effeithiau gael eu lleddfu gan newidiadau mewn technoleg a chyfansoddiad y gweithlu	Mae gwariant cyfalaf y DU ar iechyd 55% yn llai na'r UE-14** (ee, adeiladau a chyfarpar)	Gwelliannau i feddygaeth ac iechyd y cyhoedd drwy dechnolegau genetig a genomig newydd
Achosion posibl: anghydraddoldebau iechyd cynyddol, twf economaidd araf	Mwy o achosion o ganser mewn pobl 70+ oed erbyn 2040	Mae tueddiadau smygu oedolion wedi bod yn gostwng dros amser	Mae'r baich ar feddygon teulu a gofal cymdeithasol cymunedol yn debygol o gynyddu	Mae iechyd y boblogaeth yn effeithio ar ffyniant unigolion a'r genedl	Bydd mabwysiadu AI a chefnogi ymchwil a datblygu yn sbarduno arloesi mewn gofal iechyd
	Twf yng nghyffredinrwydd diabetes; yn cynyddu 22% erbyn 2035-36	Mae ymddygiadau addasadwy yn ffactorau risg i lawer o gyflyrau hirdymor	Mae nifer y bobl 65+ oed sydd angen gofal di-dâl yn tyfu	Mae iechyd corfforol a meddyliol gwael yn gysylltiedig â gostyngiad mewn enillion	Mae angen i AI fod yn foesegol a thryloyw a chael ei reoleiddio
	Mae amddifadedd yn ffactor risg i lawer o gyflyrau hirdymor y gellid eu hatal		Byddai taclo rhestrau aros yn creu manteision economaidd	Mae dechrau colli iechyd yn cynyddu'r tebygolrwydd o adael cyflogaeth	

* Erbyn 2030-31 i gyflawni cyfraddau gofal 2018-19 ** Gwledydd a oedd yn aelodau o'r UE cyn 2024 yw'r UE-14